

Yazılım Nedir Çeşitleri Nelerdir? Konu Anlatımı

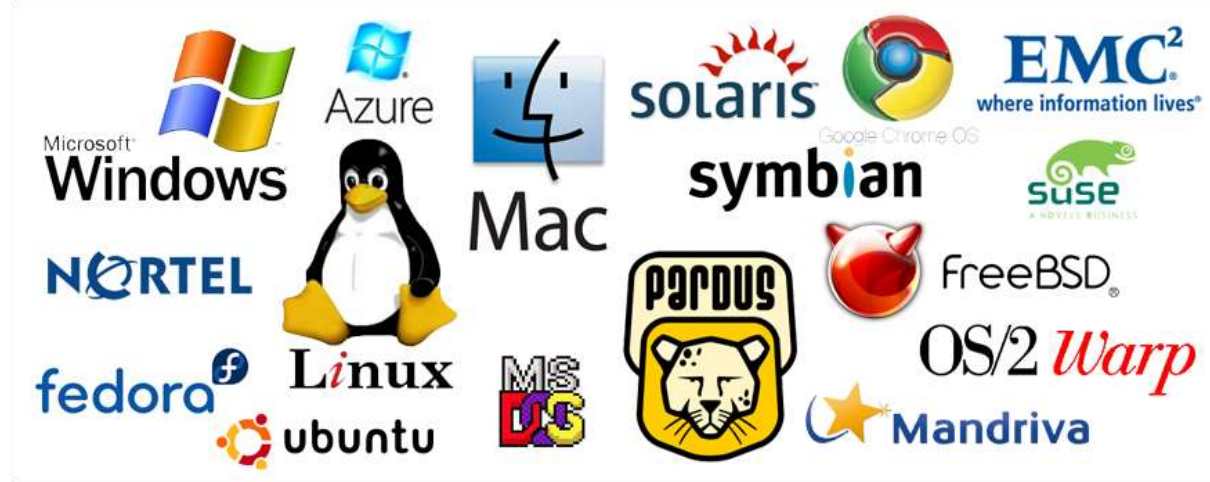
Yazılım: Bilgisayarımızdaki her bir donanım biriminin işlevsellik kazanabilmesi için kullanılan her türlü programa ve anlamlı kod parçacıklarına **yazılım** denir. Yani genel olarak yazılım olmazsa donanım çalışmaz, donanım olmazsa da yazılımın bir işlevselliği yoktur diyebiliriz.

Örneğin; resim yapmamızı sağlayan paint, internette gezinmemizi sağlayan Google Chrome, ders içerikleri izlediğimiz EBA, görüntülü konuşma yaptığımız Skype gibi tüm programlar birer yazılımdır.

Yazılım Çeşitleri Nelerdir?

Yazılım temel olarak 2'ye ayrılır.

1. **Sistem Yazılımları**
2. **Uygulama Yazılımları**

Sistem Yazılımları

1- Sistem Yazılımları

Sistem yazılımlarına İşletim Sistemleri de diyebiliriz. İşletim sistemlerini daha detaylı olarak bir sonraki konumuz olan "İşletim Sistemleri" başlığı altında göreceğiz.

Sistem Yazılımı (İşletim Sistemi): Bilgisayarımızın ya da akıllı telefonumuzun açıldığı andan kapandığı ana kadar kullanıldığı, tüm donanım ve diğer tüm yazılımların yönetimini sağlayan en temel yazılımlardır. Sistem yazılımlarına örnek olarak; Windows 10, Linux, MacOS, Android ve iOS'u verebiliriz.

2- Uygulama Yazılımları

Uygulama Yazılımları: Programcılar tarafından programlama dillerinden biri ile belirli konulardaki problemlerin çözümüne yönelik kullanıma sunulmuş yazılımlardır.

Uygulama yazılımları hangi sistem yazılımına (İşletim Sistemine) uygun yazılmışlarsa o sistem yazılımı altında çalışırlar.

Değişik amaçlara yönelik hazırlanmış binlerce uygulama yazılımı bulunmaktadır.

Örneğin; Yazı düzenleme aracı olan MS Word, sunu hazırlama programı olan MS PowerPoint, tablo-hesap programı olan MS Excel, dosya klasör sıkıştırma programı olan Winrar, oyunlar, antivirüs programları, video izleme programları birer uygulama yazılımıdır.

Uygulama Yazılımları

Kullanım Haklarına Göre Yazılım Çeşitleri

Lisanslı Yazılım: Kullanabilmek için lisans hakkının satın alınmasının gerektiği yazılımlardır. **Örnek:** MS Office ,Windows 10 vs.

Demo Yazılımlar: Tanıtım amacıyla bir süreliğine ücretsiz olarak kullanılabilen yazılımlardır. Bu yazılım türünde üretici 10 Gün,15 Gün veya 30 Gün gibi bir süre size yazılımı ücretsiz sunar.Bu süre dolduğunda yazılımı kullanmaya devam etmeniz için lisans haklarını satın almanız gerekmektedir. **Örnek:** Çeşitli antivirüs yazılımları.

Freeware (Ücretsiz) Yazılımlar: Kullanıcıdan her hangi bir ücret talep etmeden CD,disket veya internet yoluyla dağıtılarak kullanıma sunulan yazılımlardır. **Örnek:** VLC Media Player, Winrar vs.

BETA Yazılımlar: Üreticinin yazılımın eksikliklerinin test edilmesi amacıyla piyasaya sürdüğü yazılımlardır. Bu yazılımlar bir süre kullanıcılara sunulur içeriğindeki eksiklikler veya olumsuz yönler test edilir ve bu eksiklikler giderildiğinde asıl yazılım lisanslı,demo veya bedava olarak tekrar piyasaya sürülür.

Kaynağına Göre Yazılım Çeşitleri

1-Açık Kaynak Kodlu Yazılımlar (Open Source)

Bu tür yazılımlar kaynak kodları ile birlikte dağıtılır.Bu da kullanıcıya bu kodları inceleyebilmesini,üzerinde değişiklikler yapabilmesini,geliştirebilmesini ve kendi projelerinde kullanabilmesini sağlar.

Açık Kaynak Kodlu yazılımlara örnek olarak; 7 Zip, Open Office, Blender, File Zilla, Linux İşletim Sistemi, Firefox, Cam Studio gibi yazılımları verebiliriz.

Avantajları

- Kullanıcı özgürdür.
- Güvenlidir.
- Hızlıdır.
- Beğenilmeyen kısımlar değiştirilebilir.
- Sağlamdır.
- Yazılım korsanlarının yaptıkları kolayca tespit edilebilir.
- Düşük maliyetlidir.

2- Kapalı Kaynak Kodlu Yazılımlar (Closed Source)

Üreticinin ücretli olarak piyasaya sürdüğü,üzerinde üretici izni olmadan herhangi bir değişiklik yapılamayan lisanslı yazılımlardır.Geliştirme imkanı olmaması,hataların tanımlanmasının zor olması,güvenlik açısından sorunlar oluşturabilmesi gibi bir çok dezavantajı olmasına rağmen dünyanın en çok kullanılan yazılımları bunlardır.

Kapalı Kaynak Kodlu yazılımlara örnek olarak; Windows İşletim Sistemi,Photoshop,MS Office,Media Player gibi yazılımları verebiliriz.

Peki Tüm Yazılımlar Faydalı mıdır?

Tabiki piyasada bulunan tüm yazılımlar faydalı değildir. Bilgisayar, tablet veya akıllı telefonumuzun bilgi güvenliğini tehdit edecek bir çok zararlı yazılım da mevcuttur.